

Državni svetnik
Aleš Pulko

Številka:
Ljubljana, 14. 3. 2024

Gospod
Marko Lotrič
predsednik
Državnega sveta Republike Slovenije

ZADEVA: Pobuda za pospešitev postopkov umeščanja logistične infrastrukture ob avtocestnem križu v prostor

Na podlagi 66. in 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20, 123/20, 67/22 in 69/23) predlagam, da se na Vlado Republike Slovenije naslovi naslednja

p o b u d a:

Vlada naj čim prej pristopi k pripravi in sprejemu systemske rešitve za pospešitev postopkov umeščanja logistične infrastrukture - malih logističnih centrov, intermodalnih logističnih centrov ter varnih in varovanih parkirišč za tovorna vozila - ob avtocestnem križu v prostor.

Obrazložitev:

Cestni promet in logistika sta ključna v celotni oskrbovalni verigi, ki zagotavljata tudi povezavo med različnimi gospodarskimi dejavnostmi. Pomen prometa in skladiščenja ponazarjajo tudi naslednji statistični podatki (SKD-H; vir: SURS):

- število aktivnih podjetij: 4,9 % oz. 9.400 aktivnih podjetij,
- prihodki od prodaje: 5,7 % oz. 8,5 mrd EUR,
- dodana vrednost: 8,1 % oz. 2,9 mrd EUR,
- število zaposlenih: 7,9 % oz. 49.500.

V Sloveniji je večji del prometne dejavnosti vezan le na prevoz oz. transport blaga. Za izkoristek vseh zmogljivosti in prednosti, ki jih prinaša transport v povezavi z logistiko, je nujno usmeriti več pozornosti v slednjo panogo. Ta bo ustvarjala nova delovna mesta z višjo dodano vrednostjo, hkrati pa se bo izkoristila možnost učinkovitejše izrabe različnih načinov prevoza. Zaradi večje varnosti voznikov in tovara so vse večje tudi potrebe po varnih in varovanih parkiriščih s spremljajočimi objekti ob celotnem avtocestnem križu.

Raven razvitosti logističnih storitev je odvisna od več dejavnikov, ki vplivajo na učinkovitost, zmogljivost in kakovost logističnih operacij. Eden pomembnejših dejavnikov je geografska lega države. Države z ugodno geografsko lego, ki omogoča enostaven dostop do pomembnih trgov in trgovskih poti, imajo lahko bolj razvite logistične storitve.

Znano je, da ima geografska lega Slovenije pomembno vlogo za razvoj prometa, saj se na našem ozemlju križata dve pomembni evropski prometni poti: V. (vzhod-zahod) in X. (sever-jug) panevropski prometni koridor. Zaradi svoje geografske lege je Slovenija ključna povezovalna točka za tovorni promet med različnimi deli Evrope. Žal pa ugodne lege naše države ne znamo izkoristiti niti ne znamo izkoristiti vse bolj naraščajočega tranzitnega prometa.

Za razvoj logističnih dejavnosti je v zasebnem sektorju velik interes, vendar je problematično prostorsko umeščanje logistične infrastrukture (mali logistični centri, intermodalni logistični centri, varovana in varna parkirišča za tovorna vozila) v prostor. Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE in 95/23 – ZIUOPZP) določa, da je za načrtovanje prostorskih ureditev lokalnega pomena, kamor sodijo tudi mali logistični centri, intermodalni logistični centri, varovana in varna parkirišča, pristojna občina. Številnim investitorjem tako po več kot deset- ali celo petnajstletnem prizadevanju še ni uspelo pridobiti potrebne dokumentacije. Posledično se ne morejo prijavljati na evropske razpise iz tega naslova. Vsi prostorski akti se sprejemajo nerazumno dolgo, kar ima velik negativni učinek na razvoj gospodarstva.

Problematika dolgotrajnih postopkov umeščanja infrastrukture v prostor je bila izpostavljena tudi na posvetu »Slovenija stoji na cestah: Kakšne bodo rešitve tega vedno bolj perečega problema?«, ki sta ga Državni svet in Gospodarska zbornica Slovenije organizirala 22. 1. 2024. Prometna situacija na naših cestah je postala nevzdržna in obremenjuje tako okolje kot ljudi, gospodarstvu, ki posluje po principu »time to door«, slovenskemu prevozništvu in logističnemu sektorju pa povzroča velike skrbi in stroške. Zato slovensko gospodarstvo, kar je tudi eden od zaključkov omenjenega posveta, odločno zahteva pospešitev postopkov prostorskega načrtovanja in umeščanja v prostor, priprave projektne dokumentacije in drugih postopkov za gradnjo kritične avtocestne infrastrukture – tretjih pasov.

Logistično dejavnost kot pomembno gospodarsko panogo bi bilo treba ustrezno umestiti v zakonodajni okvir in strateške razvojne dokumente, da bi lahko omogočili nadaljnji razvoj in izboljšali pogoje za delovanje. Za razvoj celotnega gospodarstva je nujno poiskati zakonodajne rešitve, ki bodo zagotovile hitrejše umeščanje logistične infrastrukture - malih logističnih centrov, intermodalnih logističnih centrov ter varnih in varovanih parkirišč za tovorna vozila - ob avtocestnem križu v prostor.

Državni svetnik
Aleš Pulko, l.r.